

2007. november 15., csütörtök

P6_TA(2007)0540

A fejlődő országokban kialakult törékeny helyzetekre való uniós reagálásról

Az Európai Parlament 2007. november 15-i állásfoglalása a fejlődő országokban kialakult törékeny helyzetekre való uniós reagálásról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „A törékeny helyzetekre való uniós reagálás felé – kötelezettségvállalás nehéz körülmények között, a fenntartható fejlődés, stabilitás és béke érdekében” című 2007. október 25-i bizottsági közleményre COM(2007)0643, és az ahhoz csatolt munkadokumentumra (SEC(2007)1417),
 - tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozatra az Európai Unió fejlesztési politikájáról: Az európai konszenzus⁽¹⁾, amely 2005. december 20-án került aláírásra,
 - tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽²⁾, amely „Fejlesztési Együttműködési Eszköz (DCI)” néven ismert,
 - tekintettel a Cotonouban 2000. június 23-án, egyrésze az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Csoportjának tagjai, másrésze az Európai Közösség és tagállamai között aláírt partnerségi megállapodásra⁽³⁾, valamint annak 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt módosítására⁽⁴⁾ (Cotonoui Megállapodás),
 - tekintettel „a konfliktusokat követő újjáépítésre és fejlesztésre vonatkozó afrikai uniós politikára”, amelyet a 2006. június 25–július 2-i Banjulban tartott AU-csúcstalálkozón az 52 tagállam elfogadott,
 - tekintettel a törékeny helyzetű államokkal foglalkozó OECD/DAC csoport által megfogalmazott és a DAC 2007. április 3–4-i párizsi magas szintű ülése által elfogadott, „a törékeny államokban és helyzetekben vállalt helyes adományozói tevékenység tíz alapelve”,
 - tekintettel az ENSZ közgyűlésének a 2005. évi világ-csúcstalálkozó eredményeiről szóló 2005. október 24-i, 60/1 sz. határozatára, és különösen annak a védelmi felelősségről szóló 138–140. bekezdésére;
 - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az 1990-es évek óta a hagyományos szerepük betöltésére és a fejlesztés előmozdítására nem képes, valamint erőtlen intézményekkel rendelkező államokat a Világbank és a nemzetközi fejlesztési közösség „törékeny államoknak” nevezi;
- B. mivel egy állam törékeny helyzete jobbra tapasztalati, mintsem normatív fogalom, amely egy függő változó, nem pedig egy eredeti állapot; mivel egy törékeny helyzet válságok előtt vagy után alakul ki; mivel a „törékeny” helyzet megszűnésének megállapítása az adott állam polgárainak a felelőssége kell hogy legyen;

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽²⁾ HL L 378., 2006.12.27., 41. o.

⁽³⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁽⁴⁾ HL L 209., 2005.8.11., 27. o.

2007. november 15., csütörtök

- C. mivel annak ellenére, hogy a fogalom meghatározása nem egyértelmű, arra lehetőséget ad, hogy meghatározza a törékeny helyzeteket átélő államokat, és a Világbank által „törékenynek” ítélt államok száma 2000 és 2006 között 14-ről 26-ra, majdnem kétszeresre emelkedett, amelyek közül 14 ország Afrika Szaharától délre eső részén fekszik;
- D. mivel a törékeny helyzetek belső és külső tényezőinek megértése nélkülözhetetlen az ilyen államok megsegítéséhez és megerősítéséhez, a polgáraik közvetlen támogatása, a regionális és világbéke, valamint a jólét előmozdítása érdekében;
- E. mivel a különböző törékeny helyzetek (például a konfliktusos, az ún. „nyersanyagátokkal” sújtott, rossz kormányzású vagy körülzárt államok) eltérő beavatkozást igényelnek; mivel egy adott ország különböző típusú törékeny helyzeteket is elszenvedhet, ami megnehezíti a besorolását és a konkrét intézkedések meghozatalát;
- F. mivel a törékeny helyzetek kezelése hosszú távú folyamat, amelyhez mind az érintett ország, mind a nemzetközi közösség kitartó és hosszú távú elköteleződésére van szükség;
- G. mivel az Afrikai Unió elismeri, hogy az újjáépítés elsősorban politikai, és nem technikai kérdés, ezért hangsúlyozza a törvényes állami hatóságok kiépítésének, a konszenzuson alapuló kormányzás, a sérülékeny csoportokat támogató intézkedések és a helyi kapacitások kiépítésének szükségességét, az igazságos hatalommegosztás és kölcsönös elszámoltathatóság keretén belül;
- H. mivel a törékeny helyzetek gyakran a szegénységben és rossz életkörülményekben rejlő okokra vezethetők vissza, amelyek a legszükségesebb esetekben az állam összeomlásához és állandósult bizonytalansághoz vezetnek; mivel az érintett országokban élő polgárok védelmének és jogainak hiánya az EU és a nemzetközi közösség közbelépését teszik szükségessé, és figyelmük középpontjában ez kell hogy álljon;
- I. mivel az államépítő tapasztalatokat továbbra sem osztják meg kellőképpen egymás között az országok és az adományozók, meggátolva így a tanulságok levonását;
- J. mivel kettős elszámoltathatósági mechanizmusra van szükség az adományozók és a fogadó országok, valamint ez utóbbiak és azok lakossága között;
- K. mivel az összetett finanszírozási eszközök a megkettőződés vagy a forráselosztás hiányának kockázatával járnak, és még jobban megnehezítik a már így is legyengült társadalmak elszámoltathatóságát és részvételét;
1. úgy véli, hogy a törékeny helyzet összetett fejlesztési kihívás, és hangsúlyozza a törékeny helyzetek leküzdésére irányuló, jól meghatározott és összefüggő menetrend szükségességét, amely a „ne okozunk kárt” elvén alapul, azaz az adott helyzethez igazodik, figyelembe veszi a hosszú távú megfontolásokat és összehangolja az egyes érdekelték sokrétű céljait és megközelítéseit, a szegénység leküzdésének és milleniumi fejlesztési célok elérésének elsődleges és átfogó célja fényében;
 2. üdvözlöi a törékeny helyzetre adott uniós válasz előkészítését, és hangsúlyozza a parlamentek bevonásának szükségességét a stratégia valamennyi szakaszában;
 3. megerősíti, hogy a fejlődéshez, a jogállamisághoz, az emberi jogok védelméhez, a helyes kormányzás-hoz és békés válságmegelőzéshez vezető szilárd demokratikus politikai rendszer a legjobb módja a törékeny helyzetekből való kijutásnak és a nyílt intézmények helyes működtetésének, valamint a hatékony és igazságos politikai döntéshozatalnak;

2007. november 15., csütörtök

4. rámutat arra, hogy a törékeny helyzetekre irányuló programoknak és intézkedéseknek átfogónak és következeteseknek kell lenniük, és a lakosokra és az érintett országok fenntartható fejlődésére kell összpontosítaniuk; úgy véli, hogy a létező eszközöknek és mechanizmusoknak a törékeny helyzetekre fogékony megközelítést kell alkalmazniuk; teljes mértékben egyetért abban, hogy jobban ki kell használni a törékeny helyzetek megelőzésére irányuló, közösen kidolgozott országos stratégiai dokumentumokban és tematikus programokban rejlő lehetőségeket;
5. hangsúlyozza, hogy a törékeny helyzetek leküzdésére irányuló menetrendnek – különös hangsúlyt helyezve a szegények támogatására és a megelőzésre – három célkitűzéssel kell rendelkeznie: az emberi biztonság előmozdítása, a fejlődés elősegítése és a béke biztosítása; hangsúlyozza egyúttal ezek következetes alkalmazásának szükségességét;
6. úgy véli, hogy a hosszú távú stratégiai tervezést össze kell hangolni a helyi szinten végrehajtott programokkal, amelyeknek rugalmasnak és alkalmazkodónak kell lenniük, és figyelembe kell venniük az illető ország sajátosságait; felhívja ezért a Bizottságot, hogy segítse elő a hosszú távú fejlesztést, de egyúttal gondoskodjon az olyan alapvető szolgáltatások rövid távú biztosításáról, mint az egészségügyi ellátás és az oktatás;
7. hangsúlyozza, hogy a törékeny helyzetekben végrehajtott fejlesztési programoknak ugyanazoknak az alapvető elveknek kell megfelelniük, mint a máshol megvalósított fejlesztési programoknak; ezek az elvek a tulajdonlás, a partnerség, a kölcsönös elszámoltathatóság és a fenntarthatóság elve;
8. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a minden érintettet bevonó politikai és békepárbeszédet és a megbékélési folyamatokat, továbbá hogy támogassa a közösségek és a civil társadalom részvételét a helyreállítás és a fejlesztési stratégiák valamennyi fázisában;
9. hangsúlyozza, hogy a tartós béke csak megfelelő és látható igazságszolgáltatás mellett valósítható meg, különösen a háborús bűnök és az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények esetében; ebben az összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a törékeny államok jogi és bírósági rendszereinek erősítését annak érdekében, hogy az emberiség elleni súlyos bűncselekmények elkövetőit bíróság elé lehessen állítani, de annak érdekében is, hogy biztosítani lehessen az igazságszolgáltatási és a megbékélési kezdeményezések párhuzamos előrehaladtát;
10. felszólít az egyéni jogok erősítésére, beleértve a legszegényebbek földtulajdonhoz való jogát; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a mezőgazdasági termelés diverzifikálására irányuló erőfeszítéseket a fejlődő országokban annak érdekében, hogy azok megszabadulhassanak a monokultúrás országok rendkívüli kiszolgáltatottságától, és elkerülhessék a gazdasági összeomlás okozta törékeny helyzeteket;
11. megismétli azoknak az uniós fejlesztési és humanitárius fellépéseknek a szükségességét, amelyek nagyobb szerepet juttatnak a megelőző intézkedéseknek, a korai figyelmeztetésnek és a kockázatelemzéseknek annak érdekében, hogy megelőzhetőek legyenek a törékeny helyzetekből eredő természeti és ember okozta katasztrófák;
12. megerősíti, hogy az instabilitás leküzdésére és fejlesztésre irányuló átfogó modellnek figyelembe kell vennie a helyi, regionális és kontinentális szinten már létező kezdeményezéseket, úgymint a konfliktusokat követő újjáépítésre és fejlesztésre vonatkozó afrikai uniós politikát, a NEPAD programot, az afrikai szakértői értékelési mechanizmust, valamint a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartát; ezért felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a dél-dél együttműködés megerősítésére irányuló erőfeszítéseket ezen a téren;
13. felhívja a Bizottságot is, hogy gondoskodjon arról, hogy a helyi érintett feleket teljes mértékben bevonják a törékeny helyzetek leküzdésébe, hogy figyelembe vegyék a helyi érintett felek államépítési koncepcióit és elgondolásait, illetve azok államformáját, és hogy helyi szakértőket is bevonjanak;
14. hangsúlyozza a nők és a sebezhető csoportok kulcsfontosságú szerepét a fejlődés és béke előmozdításában, és kéri a Bizottságot, hogy támogassa megerősítésüket, mégpedig az instabil környezet okozta sajátos szükségleteik és helyzetük figyelembe vételével;

2007. november 15., csütörtök

15. üdvözli a tényt, hogy a közös EU–Afrika stratégia keretében az EU és Afrika párbeszédet folytat majd a „törékeny helyzet” fogalmáról, hogy egyetértés születhessen a jövőben végrehajtható intézkedésekkel kapcsolatban; üdvözli a tényt, hogy ezt a párbeszédet a cselekvési terv már előirányozza;
16. emlékeztet arra, hogy minden állam felelős azért, hogy megóvja lakosságát a népiirtástól, a háborús bűnöktől, az etnikai tisztogatásoktól és az emberiség elleni bűncselekményektől, és hogy az EU – az ENSZ közgyűlésének 2005. október 24-i 60/1 sz. határozatával összhangban – határozottan támogatja a védelmi felelősséget; hangsúlyozza, hogy a védelmi felelősség magába foglalja a fenntartható diplomáciai, gazdasági és jogi eszközökkel gyakorolt nyomás és fenyegetés alkalmazását, és hogy a kényszerítő célú katonai beavatkozás kizárólag végső megoldást jelenthet, amelyet csak szigorú ellenőrzés mellett lehet alkalmazni;
17. hangsúlyozza, hogy a törékeny helyzetek kezelése bonyolult folyamat, amely jelentős pénzügyi és emberi erőforrásokat, valamint hosszú távú elkötelezettséget követel; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy ezek az erőforrások elegendő mértékben, illetve megfelelő és kiszámítható módon rendelkezésre álljanak, és hogy a támogató szervek összehangoltan működjenek;
18. hangsúlyozza, hogy a költségvetési finanszírozás nem megfelelő eszköz a törékeny helyzetek esetében, mivel az ellenőrzési és felügyeleti kapacitások gyengék, vagy nem léteznek; ezért felhívja a Bizottságot, hogy ezekben a helyzetekben más támogatási formákat vegyen igénybe, kivéve, ha részletes információval tud szolgálni a pénzforrások felhasználásának módjáról;
19. kéri a Bizottságot, hogy bocsássa a Parlament rendelkezésére az adományozók és nemzetközi szervek jegyzékét, valamint adatokat az általuk folytatott tevékenység jellegéről, annak érdekében, hogy biztosítható legyen a rendelkezésre álló eszközök és források optimális felhasználásának felügyelete;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés társelnökeinek és az Afrikai Uniónak.

P6_TA(2007)0541

A szociális valóság felmérése

Az Európai Parlament 2007. november 15-i állásfoglalása a szociális valóság felméréséről 2007/2104(INI)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „Javaslat a szociális védelemről és a társadalmi összetartozásról szóló 2007. évi közös jelentésre” című közleményére (COM(2007)0013) és a közös jelentésre annak a foglalkoztatási, szociálpolitikai, egészségügyi és fogyasztóvédelmi miniszterek Tanácsa által 2007. február 22-én elfogadott formájában,
- tekintettel a Bizottság „A szociális valóság felmérése – A 2007 tavaszi Európai Tanács számára készített időközi jelentés” című közleményére (COM(2007)0063),
- tekintettel a menekültek jogállásáról szóló 1951-es ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ által 1966-ban elfogadott Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a gyermekek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló 1990. évi egyezményre,